

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5C/211/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205089
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8614205089.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Ivo Parada, v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou, Hviezdoslavova 7, 036 01 Martin, proti žalovanému J. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX I. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 164,04 eura s prísl., takto

rozhodol:

Konanie v časti o zaplatenie nad sumu 450,70 eura s prísl. **z a s t a v u j e .**

V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a .**

Žalovanému **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania a žalobca **n e m á** právo na ich náhradu.

Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 251,09 eura na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, č. ú. SK72 0200 0000 0000 4294 9572, VS: 2251411 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V r a c i a žalobcovi súdny poplatok v sume 42,50 eura prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. do 30 dní od doručenia tohto právoplatného rozsudku Slovenskej pošty, a.s.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1 164,04 eura s prísl.

Svoju žalobu odôvodnil tým, že poskytol na základe písomnej žiadosti - návrhu na uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 18.2.2012 žalovanému úver v sume 948 eur na nákup spotrebného tovaru. Zmluva o úvere bola uzatvorená prijatím návrhu

2 5C/211/2014

žalovaného žalobcom tak, že žalobca za žalovaného uhradil časť kúpnej ceny tovaru zodpovedajúcu výške poskytnutého úveru a žalovaný tovar prevzal. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach, každá v sume 49,73 eura, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počínajúc dňom 15.3.2012. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas, ktorý mu vyplýva z úverovej zmluvy, nesplnil. V prípade úveru žalobca žalovaného vyzval na úhradu zmluvnej pokuty formou automatizovaných písomných upomienok, naposledy listom zo dňa 11.11.2013. Dňa 5.11.2013 sa stal splatným dlh žalovaného v sume 1 164,04 eura. S prihliadnutím na stav úverového účtu žalovaného ku dňu podania žaloby eviduje žalobca voči žalovanému pohľadávku v sume 1 164,04 eura. V úverovej zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 44,50 % ročne, ku dňu podpisu úverovej zmluvy. S

ohľadom na skutočnosť, že zmluvný úrok bol vypočítaný ku dňu predania prípadu na vymáhanie, t. j. k 4.11.2013, domáha sa žalobca aj zaplataenia úroku vo výške 44,50 % ročne zo sumy 913,21 eura (úverová istina) od 5.11.2013 do zaplataenia. Žalovaný túto sumu žalobcovi doposiaľ nezaplatal.

Zástupca vedľajšieho účastníka z dôvodov, ktoré sú uvedené nižšie, navrhol žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, Zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a Rámcovou zmluvou o poskytovaní platobných služieb zo dňa 18.2.2012, oznámením žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.11.2013 a zistil tento skutkový stav:

Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a Rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb zo dňa 18.2.2012 je zrejmé, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 998 eur na nákup spotrebného tovaru. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach, každá vo výške 49,73 eura, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počínajúc dňom 15.3.2012. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá vo výške 44,50 % ročne.

Z oznámenia žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.11.2013 je zrejmé, že žalobca oznámil žalovanému, že ku dňu 5.11.2013 sa stal splatný úver.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

3

5C/211/2014

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Zástupkyňa žalobcu vzala späť žalobu v časti o zaplatenie nad sumu 450,70 eura s prísl. pred pojednávaním dňa 5.2.2016 podaním zo dňa 30.7.2015. Preto súd konanie v tejto časti zastavil (§ 96 ods. 1, 3 O.s.p.).

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca poskytol na základe písomnej žiadosti - návrhu na uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 18.2.2012 žalovanému úver v sume 948 eur na nákup spotrebného tovaru. Zmluva o úvere bola uzatvorená prijatím návrhu žalovaného žalobcom tak, že žalobca za žalovaného uhradil časť kúpnej ceny tovaru zodpovedajúcu výške poskytnutého úveru a žalovaný tovar prevzal. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 36 mesačných splátkach, každá v sume 49,73 eura, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počínajúc dňom 15.3.2012. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas, ktorý mu vyplýva z úverovej zmluvy, nesplnil. V prípade úveru žalobca žalovaného vyzval na úhradu zmluvnej pokuty formou automatizovaných písomných upomienok, naposledy listom zo dňa 11.11.2013. Dňa
4 5C/211/2014

5.11.2013 sa stal splatným dlh žalovaného v sume 1 164,04 eura. S prihladením na stav úverového účtu žalovaného ku dňu podania žaloby eviduje žalobca voči žalovanému pohľadávku v sume 1 164,04 eura. V úverovej zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 44,50 % ročne, ku dňu podpisu úverovej zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že zmluvný úrok bol vypočítaný ku dňu predania prípadu na vymáhanie, t. j. k 4.11.2013, domáha sa žalobca aj zaplatenia úroku vo výške 44,50 % ročne zo sumy 913,21 eura (úverová istina) od 5.11.2013 do zaplatenia. Žalovaný túto sumu žalobcovi doposiaľ nezaplatil.

Súd sa stotožnil s názorom právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, že zmluva obsahuje údaj o výške ročnej úrokovej sadzby vo výške 44,50 %, čo je hrubo odporujúce dobrým mravom (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. a § 39 Občianskeho zákonníka), preto je zmluva absolútne neplatná.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudek Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 16 ICm 944/2010 zo dňa 23.9.2011 podľa ktorého: „Rízením bylo jednoznačně prokázáno, že smlouva o revolvingovém úvěru č. xxxxxxxxxxxx ze dne 19.10.2009 uzavřená mezi žalobcem a žalovaným č. 2 jakožto dlužníkem je absolutně neplatná pro rozpor s dobrými mravy podle § 39 občanského zákoníku. Soud ze zákona a z úřední povinnosti (ex officio et ex lege) hodnotí platnost právních úkonů. Příčinou rozporu s dobrými mravy je skutečnost, že výše roční procentní sazby nákladů (RPSN) u této smlouvy o úvěru činí 96,31 %, jde tak o nepřiměřeně vysoké, nebo-li lichvářské úroky. Soudu je z jeho činnosti známo, že nejvyšší bankovní úroky u srovnatelných úvěrů činí maximálně 20 % ročně, sjednaný úrok v projednávané věci je však téměř 5x vyšší, podle setrvalé judikatury nejvyššího soudu ČR je již téměř čtyřnásobek maximálního bankovního úroku považováno za odůvodnění právního závěru, že jde o ujednání, které je v rozporu s dobrými mravy a tedy absolutně neplatné podle § 39 občanského zákoníku (srovnej např. rozsudek nejvyššího soudu ČR z 15.12.2004 sp. zn. 21 Cdo1484/2004). Jestliže tedy věřitel postupoval tak, že vyplnil zajišťovací bílancu vystavenou dlužníkem tak, že do ní vepsal částku 145.090,-Kč, potom postupoval nesprávně a v rozporu s § 10 zákona č. 191/1950 Sb. zákon smeřný a šekový nebot s ohledem na absolutní neplatnost smlouvy o revolvingovém úvěru (duvody viz. výše) jednal věřitel ve zlé víře.“

„Doplňuje se, že výše uvedená smlouva o revolvingovém úvěru je neplatná zcela, nikoli jen z části, a z důvodu neplatnosti této smlouvy se soud pro nadbytečnost nezabýval ani dalšími jejími instituty, jako např. smluvní pokutou (která je rovněž absolutně neplatná pro rozpor s dobrými mravy s ohledem na

její nepřiměřenou výši). Částečnou neplatnost smlouvy nikdo netvrdil ani nenamítal, úrok z úveru je jedním z definicních znaků smlouvy o úveru a nelze jej oddělit od zbytku smlouvy.“

„Nad rámec neplatnosti výše uvedené smlouvy o revolvingovém úveru, soud považuje tuto smlouvu za absolutně neplatnou i z důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 občanského zákoníku a to z důvodu, kdy v této smlouvě v rozporu s požadavkem dobré víry jsou obsažena ujednání, která k újme spotřebitele znamenají značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran. Jde o rozpor výše uvedený, kdy za tři roky tedy 36 měsíců, proti povinnosti vyplatit dlužníkovi částku 41 000 Kč, má věřitel právo na zaplacení částky 97 632 Kč, což jak je uvedeno výše jde o roční procentní sazbu nákladů 96,31 %.“

V rozsudku Okresného soudu Lučenec, sp. zn. 12C/64/2012 zo dňa 25.9.2012 sa uvádza:

„Hoci maximálna výška úrokov ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky
5
5C/211/2014

pri penážných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priesťiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných penážnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

Súd dopytom na dva penážné ústavy, a to VÚB banku, a. s. a OTP banku Slovensko, a. s. zistil, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy medzi účastníkmi konania ročná úroková sadzba obdobných úverov čo sa týka výšky úveru a doby viazanosti sa pohybovala od úroku 4,9 % ročne až po úrok od 7,90 % ročne pri flexipôžičke bezúčelovej, flexipôžičke na bývanie a na kúpu auta. Dopytom na OTP Banku Slovensko, a. s. súd zistil, že úroková sadzba spotrebiteľského úveru poskytovaného ku dňu 7.11.2010 sa pohybovala v rozmedzí od 9,90 % ročne do 27,50 % ročne.

Aj z internetovej stránky NBS súd zistil, že priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov pre obyvateľstvo so splatnosťou nad päť rokov sa v období november 2010, kedy bol poskytnutý žalobcovi úver žalovanému pohybovala vo výške 12,95 %.

Z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi konania je však zrejmé, že ročná úroková sadzba bola dohodnutá na výšku 35,17 % ročne, čo v značnej miere presahuje mieru úrokov poskytovaných penážnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

Na základe vyššie uvedeného s poukazom na ustanovenie § 39 súd úverovú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi konania dňa 7.11.2009 číslo XXXXXXXXXX považoval za absolútne neplatnú.“

Ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Žalovanému boli finančné prostriedky poskytnuté zo strany žalobcu dňa 18.2.2012. Pretože táto zmluva je neplatná, nasledujúcim dňom od poskytnutia finančných prostriedkov, t. j. 19.2.2012 začala plynúť dvojiročná premlčacia doba. Táto uplynula dňa 19.2.2014. Žaloba bola podaná na súd dňa 18.9.2014. Zástupca vedľajšieho účastníka vzniesol námietku premlčania podaním zo dňa 4.6.2015, na ktorú súd musel prihladiť, a preto už nemohol premlčané právo žalobcovi priznať. Zánikom nároku na platenie istiny z dôvodu premlčania sa premlčí aj samotný nárok na platenie úroku z omeškania. Je potrebné poukázať na to, že od 1.5.2014 bol novelou č. 102/2014 Z.z. do zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa zavedený § 5b, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Súd teda zo zákona musí pri nároku zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať na premlčanie a nepriznať nárok žalobcu po uplynutí vyššie uvedenej premlčacej doby. Z uvedených dôvodov súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným ohľadne istiny nad sumu 450,70 eura s prísl. súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., pretože žalobca zavinil zastavenie konania. Ohľadne zostávajúcej istiny v sume 450,70 eura s prísl. súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní mal plný úspech žalovaný. Žalovaný si neuplatnil náhradu trov konania a žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na ich náhradu.

O trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom ohľadne istiny nad sumu 450,70 eura s prísl. súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., pretože žalobca zavinil zastavenie konania. Ohľadne zostávajúcej istiny v sume 450,70 eura s prísl. súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní mal plný úspech vedľajší účastník. Súd vychádzal z hodnoty sporu v sume 1 164,04 eura. Trovy pozostávajú z odmeny za zastupovanie za tieto úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom zo dňa 7.4.2014 v sume 61,41 eura, podanie vyjadrenia zo dňa 4.6.2015 v sume 61,41 eura, účasť na pojednávaní dňa 5.2.2016 v sume 61,41 eura, k tomu patrí 1 x režijný paušál po 8,04 eura, 1 x po 8,39 eura, 1 x po 8,58 eura a 20 % DPH v sume 41,85 eura (§ 10 ods. 1, 2, § 13a ods. 1 písm. a), c), d), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Náhrada trov konania je spolu v sume 251,09 eura, ktorú súd zaviazal zaplatiť žalobcu vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 7 ods. 7 tretia veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov ak sa po podaní návrhu obmedzí predmet poplatkového úkonu pred prvým pojednávaním, vráti sa zodpovedajúca časť poplatku.

Zástupkyňa žalobcu vzala späť žalobu v časti ohľadne istiny nad sumu 450,70 eura s prísl. pred pojednávaním dňa 5.2.2016 podaním zo dňa 30.7.2015. Predmetom konania zostalo zaplatenie sumy 450,70 eura s prísl. Preto súd vrátil žalobcovi zodpovedajúcu časť poplatku v sume 42,50 eura zo zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 69,50 eura (69,50 eura - 27 eur). Súdný poplatok teda zostane v sume 27 eur (položka 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu vyššie uvedeného zákona).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7

5C/211/2014

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Vo Svidníku dňa 5. februára 2016